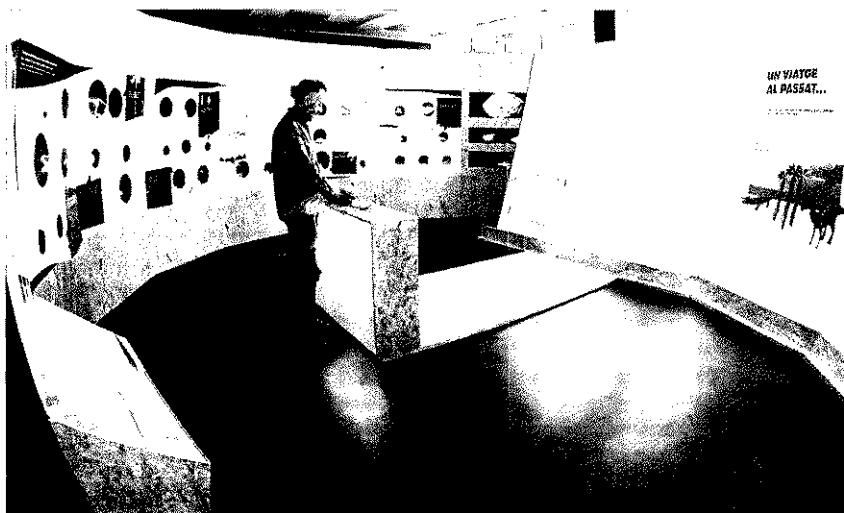

Montilla inaugura el salt de l'Institut Crusafont a la ciència del futur

FOTOS: LLUÍS FRANCO

El Dr. Moyà-Sola, amb el comandament de Nintendo que permet passejar entre dinosaures

Amb instal·lacions interactives d'última generació, projeccions en 3D i una gran capacitat didàctica, el museu de l'Institut Català de Paleontologia Miquel Crusafont sorprendrà a partir d'avui, quan el president Montilla (19 hores) n'inauguri la reobertura. Els visitants s'hi convertiran en investigadors, com els científics. Però el museu tan sols és un exponent del salt al futur que viu la institució sabadellenca, amb un presupost de funcionament que supera el milió i mig d'euros a l'any i la projecció, també creixent, que l'acredita entre els principals centres de recerca

JOSEP ACHE

El paleontòleg Richard Leakey, fill dels no menys il·lustres Louis i Mary Leakey que van descobrir els primers australopitècids i l'home habilitis a la vall de Turkana i el congost d'Olduvai, s'acaba de dirigir a l'Institut Crusafont perquè col·labori en noves campanyes de recerca en aquells mateixos escenaris mítics de la paleoantropologia.

Mentrestant, des de Noruega, també es requereix la col·laboració del Crusafont. En aquest cas, per estudis sobre una espècie de rens endèmica de les illes àrtiques. En els endemismes insulars, evidentment des de la vessant paleontològica, el centre sabadellenc és reconegut com una de les principals autoritats.

Per l'Institut Crusafont, es tracta de fets quasi quotidians. Gairebé tant com les recerques en la conca del Vallès-Penedès, el «paradis dels paleontòlegs» que se'n diu des dels temps del Dr. Miquel Cru-

safont, de qui la inauguració d'avui n'obre el centenari, o les excavacions als jaciments de dinosaures al Pirineu, on els resultats són sorprenents.

Els avantpassats més remots de l'home i els antropomorfs, que alhora són les grans estrelles entre els últims descobriments del Crusafont, provenen

La potència científica de l'Institut arribarà ara a tots els públics

del Vallès-Penedès. És el cas dels cèlebres Pau (Pierolapithecus catalaunicus) i Liuc (Anoiapithecus brevirostris), del Penedès, o Jordi (Dryopithecus laietanus), trobat a Can Llobeteres, a Sabadell.

Però al costat de les recerques brillants, amb les quals les investigacions del Crusafont freqüenten les principals revistes científiques del món,

quedava el repte de la divulgació. «La nova època que avui inaugura l'Institut Crusafont», en l'expressió que fa servir el seu director, el Dr. Salvador Moyà-Solà, vol fer-se sentir en la projecció sobre el públic, els visitants del museu.

Ciència per la societat

«La divulgació és fonamental. Tal com recull el Pla de Recerca i Innovació de la Generalitat, l'objectiu de la recerca és crear cultura científica», adverteix el Dr. Moyà-Solà, director de l'Institut Crusafont. «Es així com es retorna a la societat la inversió en recerca», afegeix.

La nova configuració del museu de l'Institut Crusafont dona la mesura d'aquesta intenció. «Més que la Paleontologia, es preten que els visitants hi visquin l'experiència de la recerca s'enfrontin amb uns materials, en aquest cas fòssils, hi plantegin hipòtesis, les verifiquin i ells divulguin, també, els coneixements que hagin obtingut, igual que els científics», explica ■

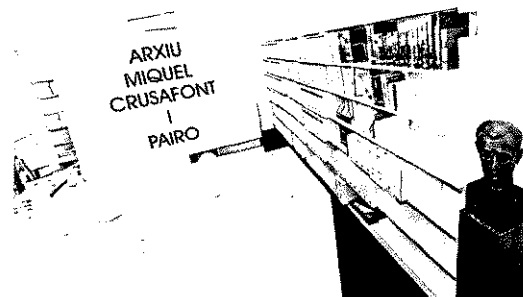
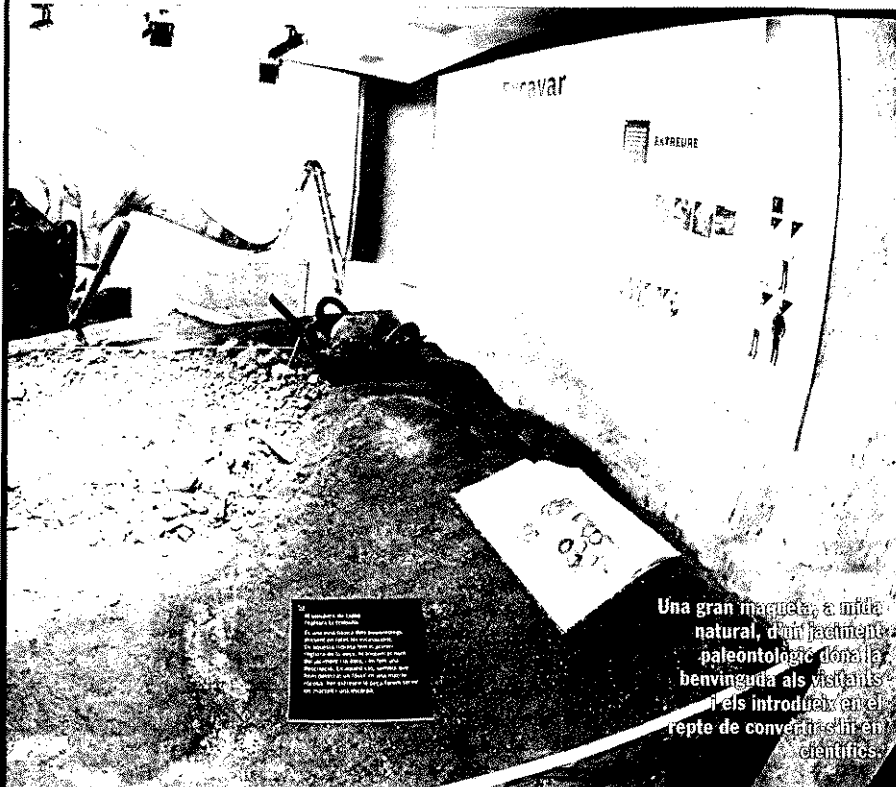
El museu que converteix els visitants en investigadors

En comptes d'un tiquet a l'ús, els visitants del Museu de l'Institut Crusafont rebran una targeta magnètica que els acreditarà com a investigadors. Els identificarà com a tals en les deu pantalles tàctils, els aparells de làser en 3D o els tac (tomografies axials computeritzades), en els que exerciran de científics al llarg del recorregut. L'experiència començarà en un jaciment, reproduït en una gran maqueta, on se'ls assignarà aleatòriament una troballa basada en recerques reals del Crusafont: Des d'una probable nova espècie de dinosaure, en concret un titanosaure de fa 75 milions d'anys, al cèlebre Pau on s'ha reconegut l'avantpassat comú de l'home i els altres antropomorfs: el legendari «graó perdut». D'acord amb el mètode científic, hauran de plantejar hipòtesis i verificar-les, per mitjà de proves de laboratori i la consulta a la bibliografia de referència. I, també com els científics, hauran de divulgar els coneixements

obtinguts per mitjà d'un article científic, que els serà tramès per correu electrònic o, si prefereixen, rebran imprès en acabat. D'una manera menys exigent, els visitants podran visitar també el Pau en el seu hàbitat per mitjà de projeccions en 3D, que s'iniciaran entrat el mes d'octubre. Al primer pis, el museu centrarà el discurs en la formació dels fòssils i l'activitat genèrica dels paleontòlegs. L'exposició, en aquest cas, inclou un passeig virtual per la Catalunya dels últims dinosaures. Els visitants s'hi guiarà per un comandament de consola. I a les vitrines hi trobarà cinc paranys: pedres que semblen fòssils sense ser-ho. El laboratori de restauració de fòssils de l'Institut Crusafont serà visible al públic, en aquest punt. I, just al costat dels laboratoris dels científics, hi ha a punt de rebre els grups escolars les noves sales destinades a tallers docents. «Visitants i científics no tan sols compartirem el mateix edifici», observa amb orgull el Dr. Moyà-Solà.

Inici de l'Any Crusafont

El llegat del fundador anima la nova etapa de l'Institut

La vinculació amb la UAB marca la nova època

De cinc investigadors al 2006, l'Institut Català de Paleontologia Miquel Crusafont ha passat a tenir-ne ara cinquanta. El pressupost ordinarí de funcionament supera el milió d'euros, als quals cal sumar-ne mig milió més dels anomenats «recursos competitiu», projectes de recerca que obté d'altres institucions.

Al 2006, però, l'Institut Miquel Crusafont va ser a punt de desaparèixer com a centre de recerca a Sabadell. La Diputació, l'organisme que sota l'impuls del Dr. Miquel Crusafont el va fundar als anys 60, en tenia bloquejat el traspàs a la Generalitat. Mentre, la Universitat Autònoma (UAB) fundava el nou Institut Català de Paleontologia.

La crisi es va resoldre durant el mandat de Joan Manuel del Pozo, llavors conseller d'Ensenyament i Ciència de la Generalitat. El nou Institut Català de Paleontologia va passar a integrar l'Institut Crusafont en una sola institució, amb una seu al campus de la UAB i la històrica a Sabadell. D'aquí a poques setmanes, el patronat

de l'Institut n'aprovarà el nom definitiu: Institut Català de Paleontologia Miquel Crusafont.

Dos milions d'inversió

«Hem fet el salt al segle XXI», en valora el seu director, el Dr. Salvador Moyà-Solà. A la UAB el Crusafont imparteix doctorats i masters, i hi manté part dels laboratoris i els grups de recerca. A Sabadell hi té dos departaments de recerca: Mesozòic i Paleontologia virtual, a més del museu, els magatzems i l'arxiu del Dr. Miquel Crusafont, fundador del centre i, de fet, de la paleontologia moderna a Espanya.

La rehabilitació de l'edifici de Sabadell, amb projecte de l'arquitecte Isabel Rodón i una inversió de prop de dos milions d'euros, finançada en un terç pels fons FEDER de la Unió Europea, ha iniciat la renovació dels magatzems que, amb capacitat per mig milió de fòssils, permetran duplicar en els propers anys l'actual col·lecció, d'unes 200.000 peces, iniciada pel Dr. Miquel Crusafont. Els prestatges per omplir hi assenyalen el futur ■

Els laboratoris dels paleontòlegs s'han fet visibles al públic en la nova configuració del museu